

zanimivi, ker nimajo pravih komentarjev?!

Sicer je pa vse to pojasnjevanje nesmiselno: Drobež namreč ni povedal, katere "navedbe" v mojem članku niso resnične in mi tako sploh ni dal možnosti obrambe. Stara in znana metoda, ki je ne opravičuje niti to, da je verjetno pisal oceno osebno močno prizadet! Če me način Drobeževega pisanja kljub vsemu komajda preseneča, se tem bolj čudim, kako je njegova ocena lahko našla mesto v reviji, kot so Goriška srečanja.

EUROPE UNIE (EU)

54

Že nekaj let imajo naši državljani navado, da radi okrasijo svoje avtomobile z značkami "Združene Evrope". Te značke so različne, nekatere so obogatene z vencem šest ali več zastav in z napisom EUROPE UNIE ter velikima črkama EU, medtem ko so druge bolj skromne in je na jajčastih ploščicah, kot jih imajo avtomobili za oznako državne pripadnosti, samo znak EU. Ti dve črki pa pomenita našo celino ali pravzaprav samo evropsko federalistično gibanje.

Ne verjamem, da se kdo globlje zanima, kaj značka pomeni. Ljudje jih preprosto kupijo iz nekega skoraj otroškega veselja, da bo njihovo vozilo opremljeno s tem okrasnim znakom in tako ne bodo nič manj evropski kot sosedge Italijani. Mogoče nekateri (a bolj podzavestno) tudi občutijo znak EU kot nekaj domačega in hkrati imenitnega. Za večino je to najbrž le moda. Navsezadnje pa: saj smo Evropejci, vsaj zemljepisno in zgodovinsko. Sitno je samo to, da ne vemo natančno, katera organizacija, kakšno gibanje stoji za tem znakom. Po vsej verjetnosti temu gibanju manjka vseevropska povezanost in se omejuje na Zapadno Evropo. Lahko,

da je za vsem tem ta ali ona politika, tega ne vem. O teh vprašanjih smo sploh premalo seznanjeni.

Če je to gibanje demokratično v pravem pomenu besede (kot na primer esperantizem), potem sem zanj tudi sam in se sprašujem, zakaj bi bilo potrebno obsojati vse tiste množice, ki so si na svoja vozila nalepile značke EU; neki naš priznani časnikar jim je namreč v TT dal prehudo lekcijo, ne da bi vprašanje osvetlil od vseh strani.

Vprašanje evropeizma je tako, da zasluži vsestranske in odprte obravnave. Da bi Jugoslovan moral iztrgati iz sebe svojo evropsko zavest (kolikor jo seveda ima), bi bilo gotovo nasilno dejanje. Naša človeška širina, podobnost in posebnost se nedvomno bogatijo ob spoznavanju novih narodov in odkrivanju še neznanih vrednot. Povezovanje z ljudmi, ki bivajo na tisoče kilometrov od nas, ima svoj čar in morda tudi svojo gospodarsko vrednost, nikakor pa ne odtehta škode, ki bi nastala, če bi kdove iz katerih političnih razlogov rahljali zveze z Evropo (Zapadno) in v zameno skušali organsko prodreti v afroazijski svet. Tudi, če nas moti kapitalistična ureditvev zapadnoevropskih držav, ne smemo pozabiti, da v teh državah živi na milijone delavcev in ljudi, ki so levičarsko (če že ne marksistično) usmerjeni. Vsa slovenska kultura se je razvijala ob evropski kulturi in je njen integrativni del. Neodgovorno in nesmiselno ter nazadnjaško je nasilno trgati tiste stvarne vezi z Evropo, ki so naša zgodovina, pa tudi naša sedanost.

55

V današnji Evropi gojita težnje po evropskem zblizanju dva velika naroda s svojimi predstavniki - Francozi in Poljaki. Žal Jugoslovani, ki smo imeli precej možnosti, nismo zmeraj znali izkoristiti svoje prednosti, kajti položaj na meji z Avstrijo, zlasti pa še z Italijo, je sicer lahko zgled evropskemu bratstvu, vendar nam lahko tudi dokazuje, da bi Jugoslavija bila sposobna tudi ve-

čjega vpliva na približevanje evropskih narodov, ne glede na politične in družbene sisteme. Želeli bi si vse kaj več kot sejem Alpe-Adria in odprte meje.

V ideološkem ocenjevanju naše odprtosti na zunaj pride-mo včasih (zaradi prevelike previdnosti ali pa brezmej-nega zaupanja drugim in zaradi premajhnega poznavanja stvari) do neustreznih, nesmiselnih ali celo smešnih stališč. Večletno pavšalno seznanjanje občanov o živ-ljenju našega zamejstva je ustvarilo nejasne in včasih tudi napačne predstave o tej živi problematiki.

Resničnega stanja marsikdaj niso poznali niti tisti, ki so imeli večji vpliv na razvoj naših odnosov do zamej-stva, do naše narodne skupnosti onstran državne meje. Ob hvalevrednem in optimističnem vzpostavljanju vedno trdnjših stikov na politični osnovi med matičnim naro-dom (in državo) ter sosednjo državo so bile večkrat prezrte drobne ali pa tudi pomembnejše stvari, za ure-
56 itev katerih bi se morala lojalno boriti matična drža-va.

Iz takih nejasnosti se potem rojevajo nepotrebni spori in nesporazumi, kot je bil npr. tisti (sicer ne tako zelo pomemben), ko so koprski športniki navezali prija-teljske stike s športnim društvom "Rosandra", pri tem pa niso vedeli, da je v dolinski občini na Tržaškem športno društvo "Breg", ki združuje narodno zavedno slovensko mladino.

Proti koncu decembra 1967 je neka mladinska delegacija iz Slovenije odšla na mladinski shod v Celovec. Sreča-nje mladine s Koroškega, iz Slovenije in Furlanije je pripravil celovski "Evropski dom". Če se mladi ljudje iz raznih dežel shajajo, je to vsekakor pohvalno in o-betajoče, vendar človeka precej moti, da v našem časo-pisju o takih rečeh ponavadi ne zvemo vse resnice ali pa je namerno zakrita kaka podrobnost. Ob omenjenem ce-lovškem srečanju namreč nisem opazil, da bi naš časnik

poročal, da so celovško srečanje organizirali "evropski federalisti" (podobno je TV francoski Noël, ki po slovensko pomeni Božič, otročje spremenila v Novo leto).

O omenjenem mladinskem srečanju v Celovcu smo lahko brali v goriški izdaji beneškega "Il Gazzettino" (dne 25/12-67) tudi tole:

"SREČANJE MLADIH EVROPEISTOV V CELOVCU... Zelo pomembna je bila številna navzočnost Slovencev, 45 po številu, ki so prišli iz Ljubljane, Celja in Nove Gorice. Med drugim so v delo shoda posegli tudi oblastni predstavniki ("autoritā") Koroške in Slovenije, ki so mladince vroče pozvali na delo za evropsko skupnost." To, kar je bilo še včeraj tabū in reakcija, je lahko danes že obvezna vednost in napredno, vendar tisti, ki je bil stvar prezgodaj spoznal, sedaj gotovo ne bo rehabilitiran. Tudi "dialektika" je včasih pomanjkljiva...

Sagittarius

57

Tomaž Pavšič

Zares s r e č a n j a ali samo "Srečanja"?

(Nezaželena glosa)

Goriška srečanja so tehtna, zanimiva in okusno opremljena revija. O tem ni dvoma.

V številki 9-10 na strani 26 njen uredniški odbor pravi, da si Goriška srečanja "že od vsega začetka prizadevajo biti živa, pogumna revija." (Podčrtal T.P.)

Če bi bile stvari čisto nedvoumne, se pravi normalne, bi beseda "pogumna" najbrž lahko izostala, ker pa je tako, kakor jè, tudi v tem primeru ne smemo pozabiti, da je "pogum" v tesnem razmerju s "strahom".